

Toelichting voor de Staatscourant

I Algemeen deel

Roken is zeer schadelijk voor de gezondheid. Het merendeel van de volwassen rokers is voor het 18^e levensjaar begonnen met roken. Ongeveer 75 kinderen beginnen per dag met roken¹. Het is daarom belangrijk dat wordt ingezet op het voorkomen dat jongeren beginnen met roken. Verschillende initiatieven en maatregelen zijn hiertoe ingezet: de sociale normcampagne NIX18, de inzet op rookvrije schoolterreinen, het verhogen van de leeftijdsgrens voor de verkoop van tabaksproducten naar 18 jaar en het invoeren van afschrikwekkende afbeeldingen op verpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten. Wanneer er niet meer wordt gerookt, zal het voor jongeren minder verleidelijk zijn om te beginnen met roken. Immers, zien roken, doet roken.

De regering voert een tabaksontmoedigingsbeleid om de volksgezondheid te beschermen. Dit beleid richt zich ook op andere rookwaren dan tabaksproducten, zoals de elektronische sigaret met nicotine en zonder nicotine en voor roken bestemde kruidenproducten. Het gebruik van deze producten is ook schadelijk voor de gezondheid. Het is daarom belangrijk consumenten over de producten te informeren en te voorkomen dat jongeren de producten gaan gebruiken.

a. Elektronische dampwaar zonder nicotine

Shishapennen, vaporizers en andere elektronische sigaretten zijn allemaal dampwaren die schadelijk kunnen zijn voor de volksgezondheid. In het geval dat er nicotine in de elektronische dampwaar zit of toegevoegd kan worden, is er sprake van een elektronische sigaret of navulverpakking zoals gedefinieerd in de Tabaks- en rookwarenwet. Hiervoor gelden sinds 1 februari 2015 regels die de veiligheid van het product regelen en de consument informeren over de eigenschappen van de elektronische sigaret. Op 20 mei 2016 zijn deze regels met betrekking tot elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine uitgebreid met een leeftijdsgrens en een reclameverbod om te voorkomen dat jongeren beginnen met het gebruik van de elektronische sigaret. Ook zijn er rapportageverplichtingen voor de producent vastgesteld en is er een grondslag gecreëerd om de kosten voor de beoordeling door het RIVM en de NVWA in rekening te brengen. Als er geen nicotine in de elektronische dampwaar zit noch kan worden toegevoegd, waren tot voor kort alleen de algemene regels omtrent productveiligheid van toepassing. Uit onderzoek van het RIVM blijkt echter dat ook elektronische dampwaar zonder nicotine schadelijk kan zijn voor de volksgezondheid.² Het gebruik van elektronische dampwaar zonder nicotine kan leiden tot irritaties en schade aan de luchtwegen en een verhoogde kans op kanker. Om die reden heb ik op 23 maart 2015 toegezegd regels vast te stellen voor elektronische dampwaar zonder nicotine en daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de al geldende regels voor elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine.³

Met deze ministeriële regeling worden de delegatiegrondslagen in de Tabaks- en rookwarenwet en het Tabaks- en rookwarenbesluit ingevuld door technische voorschriften vast te stellen waaraan elektronische dampwaar zonder nicotine en producenten en importeurs van die producten moeten voldoen. Deze regels hebben als doel de bescherming van de volksgezondheid, in het bijzonder die van jongeren.

b. Rookwaren uit het zicht

De aanwezigheid van tabaksdisplays bij verkooppunten is een manier om rookwaren aan te prijzen. Tabaksdisplays hebben veelal een dusdanige uitstraling waardoor roken aantrekkelijk wordt

¹ Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging (2017). Kinderen en roken. Een aantal feiten op een rij. Trimbos, Utrecht.

² Gezondheidsrisico's van e-sigaret gebruik, Visser W. et al, RIVM 2015.

³ Kamerstukken II 2014/15, 32 793, nr. 169.

gemaakt. Zo worden achter de toonbank zogenaamde powerwalls geplaatst waardoor tabaksproducten prominent in het zicht staan. Hierdoor kunnen deze producten met name door jongeren als normale producten worden beschouwd, terwijl ze zeer schadelijk voor de gezondheid zijn. Op grond van het artikel 5, derde lid, van de Tabaks- en rookwarenwet moeten te koop aangeboden tabaksproducten en aanverwante producten (hierna: rookwaren) aan het zicht worden onttrokken (uitstalverbod). Het doel van het uit het zicht halen van rookwaren is om te voorkomen dat deze producten op een aantrekkelijke manier worden gepresenteerd. Het uit het zicht halen van rookwaren voorkomt dat door het zien van rookwaren de verleiding ontstaat om te gaan roken. Jongeren, en ook (ex-) rokers en kwetsbare groepen zoals zwangere vrouwen, worden beschermd tegen de verleiding om te (beginnen met) roken.

c. Vermindering aantrekkelijkheid tabaksverpakkingen

Deze ministeriele regeling stelt nadere eisen aan elementen van verpakkingseenheden en buitenverpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten, met uitzondering van merken en typen grote sigaren die vóór 20 mei 2016 in Nederland in de handel waren. De eisen hebben betrekking op sigaretten, shagtabak, (water)pijptabak, cigarillo's, nieuwe merken en typen sigaren en nieuwsoortige tabaksproducten die bestemd zijn om te roken.

Door deze nadere verpakkingseisen zijn bepaalde elementen van verpakkingen, waarmee extra aandacht voor het product kan worden getrokken en waarmee het product vooral voor jongeren extra aantrekkelijk wordt, niet meer toegestaan.

d. Nieuwe of gewijzigde rookwaren of nieuwsoortige tabaksproducten

Bij de implementatie in 2016 van de tabaksproductenrichtlijn in de Tabaks- en rookwarenwet, het Tabaks- en rookwarenbesluit en de Tabaks- en rookwarenregeling, is bepaald dat producenten en importeurs van nieuwe of gewijzigde rookwaren of nieuwsoortige tabaksproducten de Nederlandse autoriteiten hiervan in kennis dienen te stellen via het EU Common Entry Gate. Er is sprake van een nieuw of een (substantieel) gewijzigd rookwaar als sprake is van een verandering in de uitstraling, gebruik of samenstelling van het product.

De Tabaks- en rookwarenregeling bevat de eisen waaraan deze kennisgeving moet voldoen. Deze eisen worden met deze wijziging uitgebreid met gegevens over elektronische dampwaar zonder nicotine en met de verplichting een exemplaar van het nieuwe of gewijzigde rookwaar of nieuwsoortig tabaksproduct aan het RIVM toe te zenden. Het RIVM ontvangt deze gegevens en producten namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

2. De wijziging op hoofdlijnen

Algemeen deel

In de Tabaks- en rookwarenregeling zijn voor verschillende rookwaren regels vastgesteld. Met deze regeling worden de regels uitgebreid met onder meer elektronische dampwaar zonder nicotine, presentatieregels voor te koop aangeboden rookwaren en nadere verpakkingseisen voor tabaksproducten.

a. Elektronische dampwaar zonder nicotine

Met deze ministeriële regeling worden producteisen gesteld aan de niet-nicotinehoudende vloeistof voor elektronische dampwaar en aan kant en klare elektronische sigaretten zonder nicotine. Er is gekeken in hoeverre het proportioneel is om aan te sluiten bij de producteisen voor nicotinehoudende vloeistof en elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine. De vloeistof bevat geen nicotine en er is daardoor geen gevaar op acute nicotine vergiftiging. Het is daarom niet proportioneel om een kindveilige sluiting of een sluiting tegen lekken en breken te eisen. Dit neemt niet weg dat het van belang blijft de gezondheidsrisico's door inname van de vloeistof te beperken, door een maximum inhoud voor de vloeistof in een navulverpakking,

reservoir of patroon vast te stellen die aansluit bij de hiervoor reeds geldende eisen voor elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine.

Naast de maximum hoeveelheid niet-nicotinehoudende vloeistof, zijn regels over de samenstelling van de vloeistof van belang om de volkgezondheid te beschermen. Gebruikers van niet-nicotinehoudende vloeistoffen dienen te worden beschermd tegen schadelijke stoffen in de vloeistof. Om die reden is het van belang te verplichten dat alleen zuivere ingrediënten mogen worden gebruikt, ook als het gaat om vloeistoffen met kenmerkende smaken. De ingrediënten mogen zowel in verhitte als onverhitte toestand niet gevaarlijk zijn voor de gezondheid van de mens.

In deze regeling wordt verder bepaald dat niet-nicotinehoudende vloeistof geen van de hierna volgende stoffen bevat:

- vitamines of andere additieven die de indruk wekken dat een elektronische dampwaar gezondheidsvoordelen biedt of minder gezondheidsrisico's oplevert. Het is belangrijk te voorkomen dat het gebruik van elektronische dampwaar zonder nicotine door dergelijke additieven aantrekkelijk wordt, omdat het gebruik daarvan gezondheidsrisico's blijft hebben voor de gebruiker.

- cafeïne of taurine of andere additieven en stimulerende chemische verbindingen die in verband worden gebracht met energie en vitaliteit. Deze additieven kunnen het gebruik van elektronische dampwaar zonder nicotine vergroten doordat de gebruiker afhankelijk wordt van het gebruik daarvan om zich energiek en vitaal te voelen. Dat is niet wenselijk omdat gezondheidsrisico's zijn verbonden aan het gebruik van elektronische sigaretten zonder nicotine.

- additieven die emissies kleuren. De gekleurde damp die ontstaat bij het gebruik van elektronische dampwaar maakt dat het product aantrekkelijk wordt en daardoor leidt tot vaker gebruik dan wel dat het anderen aanzet elektronische dampwaar ook te gebruiken. Dit dient voorkomen te worden, in het bijzonder onder jongeren.

- additieven die in onverhitte vorm CMR-kenmerken hebben. Er is sprake van CMR-kenmerken bij stoffen die Carcinogeen (kankerverwekkend), Mutageen (veranderingen in erfelijke eigenschappen inducerend) of Reproductie toxisch (schadelijk voor de voortplanting of het nageslacht) zijn. Stoffen die één of meerdere van deze eigenschappen hebben worden CMR stoffen genoemd. CMR-stoffen zijn zeer schadelijk voor de gezondheid. Het is daarom belangrijk de volksgezondheid hiertegen te beschermen. Deze eis regelt dat deze kenmerken niet in de niet-nicotinehoudende vloeistof mogen voorkomen, voordat de vloeistof wordt verhit voor gebruik.

Om ervoor te zorgen dat de consument een afweging kan maken elektronische dampwaar zonder nicotine al dan niet te gebruiken dan wel kennis kan nemen van wat er in het product zit en hoe het product behoort te worden gebruikt, wordt een bijsluiters, een vermelding van ingrediënten en een gezondheidswaarschuwing op de verpakkingseenheid en buitenverpakking verplicht. Hierdoor wordt aangesloten bij de eisen die al gelden voor elektronische dampwaar met nicotine. De bijsluiters heeft tot doel dat het product op de wijze waarop het is bedoeld, wordt gebruikt. Daarmee kunnen ongelukken met het product worden voorkomen. De vermelding van ingrediënten vereist een gespecificeerde opsomming en is niet beperkt tot alleen een smaakvermelding, zoals aardbei. De tekst voor de gezondheidswaarschuwing is afgeleid van de vastgestelde waarschuwingstekst op de elektronische sigaret en navulverpakking met nicotine en de waarschuwingstekst op voor roken bestemde kruidenproducten. Met de waarschuwingstekst "*Dit product schaadt uw gezondheid. Het gebruik ervan wordt afgeraden voor niet-rokers*", worden gebruikers geïnformeerd over de gezondheidseffecten en wordt bijgedragen aan het voorkomen dat niet-rokers elektronische dampwaren gaan gebruiken. De eerste zin sluit aan bij de gezondheidswaarschuwing op voor roken bestemde kruidenproducten. De tweede zin sluit aan bij het tweede deel van de gezondheidswaarschuwing voor elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine. Omdat het eerste deel van die waarschuwing gericht is op de aanwezigheid van nicotine, is die niet geschikt voor elektronische dampwaar zonder nicotine. Om

die reden is gekozen voor een samenstelling tussen al vastgestelde gezondheidswaarschuwingen voor andere rookwaren. Op die manier bevat de waarschuwing voor elektronische dampwaar zonder nicotine zowel informatie over de schadelijkheid als een handelingsperspectief.

Verder regelt deze ministeriële regeling dat de etikettering van de verpakkingseenheid en buitenverpakking van elektronische dampwaar zonder nicotine geen elementen of kenmerken mag bevatten die het product aanprijzen door een verkeerde indruk te wekken over kenmerken, gevolgen voor de gezondheid, risico's of emissies van het product. Ook mag niet de indruk worden gewekt dat het product minder schadelijk is of gericht is op het verminderen van het effect van bepaalde schadelijke bestanddelen. Een verwijzing naar smaak of andere additieven dan geur- of smaakstoffen of het ontbreken ervan is eveneens niet toegestaan. Evenmin mag de etikettering van de verpakking een element of kenmerk bevatten dat op een levensmiddel, zoals fruit, of een cosmetisch product, zoals lippenstift, lijkt. Ook de suggestie dat het product biologisch beter afbreekbaar is of andere milieuvoordelen heeft, is niet toegestaan. Het gebruik van elektronische dampwaar zonder nicotine kan immers leiden tot gezondheidsrisico's en dient niet aangeprezen dan wel aangemoedigd te worden. Dergelijke vermeldingen en kenmerken op de etikettering van een verpakking zijn misleidend en verhogen de aantrekkelijkheid. Met deze regeling worden daarom regels getroffen om dit te voorkomen. De eisen sluiten aan bij de etiketteringeisen die al gelden voor elektronische dampwaar met nicotine.

In het Tabaks- en rookwarenbesluit is bepaald dat de rapportageverplichtingen die reeds gelden voor elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine ook gaan gelden voor elektronische dampwaar zonder nicotine. In deze ministeriële regeling wordt daarom met de criteria waaraan de rapportageverplichtingen moeten voldoen, aangesloten bij de criteria die reeds gelden voor elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine. Dit betekent dat producenten en importeurs de elektronische dampwaar zonder nicotine die ze in Nederland in de handel willen brengen via het EU Common Entry Gate moeten registreren. Deze registratie is nodig om te achterhalen welke producten in Nederland in de handel zijn en welke risico's dit voor de volksgezondheid kan hebben. Naast registratie worden producenten en importeurs verplicht om jaarlijks gegevens en bescheiden met betrekking tot de markt voor hun producten via het EU Common Entry Gate in te dienen. Hierdoor is het mogelijk om analyses uit te laten voeren door het RIVM naar de effecten van elektronisch dampwaar in Nederland. Deze informatie wordt meegenomen in de beleidsaanpak met betrekking tot het tabaksontmoedigingsbeleid.

Voor het ontvangen en beoordelen van de rapportageverplichtingen wordt, net als bij andere rookwaren, retributie geïnd. Dit is gerechtvaardigd omdat de producenten en importeurs met het voldoen aan de rapportageverplichting toegang krijgen tot de Nederlandse markt. De kosten die met de retributie worden geïnd, bedragen niet meer dan de werkelijke kosten en kunnen indien blijkt dat de hoogte van het bedrag ontoereikend is, worden aangepast.

b. Rookwaren uit het zicht

In deze ministeriële regeling worden eisen gesteld aan het presenteren van rookwaren bij verkooppunten. Dit betekent dat de regeling van toepassing is op tabaksproducten, elektronische dampwaar en voor roken bestemde kruidenproducten. De regels die met deze regeling worden vastgesteld, bieden het verkooppunt de mogelijkheid om accessoires, die bestemd zijn voor het gebruik van rookwaren, ook aan het zicht te onttrekken. Onder deze accessoires wordt onder andere verstaan vloeipapier, aanstekers en andere accessoires die bestemd zijn voor tabaksproducten of aanverwante producten.

De huidige displays (2017) kunnen leiden tot aanprijzing en leiden ertoe dat rookwaren als normale producten worden beschouwd. Door de uitstraling van deze displays wordt roken aantrekkelijk gemaakt. Juist jongeren en (ex-)rokers zijn hier gevoelig voor. Jongeren kunnen hierdoor beginnen met roken en voor rokers is het door deze aantrekkelijkheid moeilijk om te stoppen met roken.

Door het tonen van te koop aangeboden rookwaren wordt de kans van een, al dan niet spontane, aankoop vergroot⁴.

Met deze regeling wordt bepaald dat rookwaren dusdanig aan het zicht moeten worden onttrokken dat noch kleuren, noch contouren van deze producten zichtbaar zijn. De regeling biedt daarmee ruimte voor verkooppunten om zelf te kiezen op welke wijze of met welk middel de rookwaren volledig uit het zicht worden gehaald. Voorbeelden van middelen zijn kasten, laden en gordijnen. De praktijk wijst uit dat verkooppunten verschillende voorkeuren hebben met betrekking tot de wijze van het uit het zicht halen van rookwaren. Financiële en ruimtelijke mogelijkheden spelen hierbij een grote rol. De Tabaks- en rookwarenregeling schrijft daarom geen specifiek middel of wijze voor, maar stelt regels waaraan het middel waarmee of de wijze waarop de producten aan het zicht worden onttrokken, dient te voldoen. Indien in de praktijk zich nieuwe ontwikkelingen voordoen, waarmee de aantrekkelijkheid van rookwaren wordt vergroot, kunnen aanvullende regels worden gesteld aan de wijze waarop of aan het middel waarmee de rookwaren volledig uit het zicht dienen te worden gehaald.

In de huidige situatie blijkt dat de uitstraling van tabaksdisplays veelal wordt bepaald door visuele signalen, zoals kleuren (op verpakkingen, schappen, kasten) en positionering (een powerwall achter de toonbank). Deze uiterlijke kenmerken van een tabaksdisplay maken het aantrekkelijk om rookwaren te kopen. Daarnaast raken kinderen en jongeren door het beeld bij de toonbank waar rookwaren worden gepresenteerd, gewend aan het product. Het middel waarmee of de wijze waarop rookwaren worden afgeschermd dient daarom neutraal en sober van kleur te zijn en mag geen visuele-, licht- en geluidseffecten bevatten. Met het stellen van deze eis wordt voorkomen dat de aandacht wordt getrokken naar de wijze of het middel waarmee de rookwaren aan het zicht worden onttrokken en de gestalde producten zelf.

Met deze regeling wordt ruimte geboden aan verkooppunten waarvoor de displayban geldt om aan te duiden dat rookwaren verkocht worden. Deze aanduiding dient echter neutraal en sober te zijn. Met een neutrale aanduiding wordt bedoeld dat én de aanduiding op zichzelf sober en neutraal is, én de aanduiding niet afwijkt van aanduidingen van andere producten geplaatst in de omgeving van het middel of de wijze waarop rookwaren uit het zicht worden gehaald. Op deze manier wordt voorkomen dat de aanduiding een aandachttrekkende werking heeft.

Om de zichtbaarheid van de te koop aangeboden rookwaren te minimaliseren, worden door deze regeling de volgende regels gesteld:

- Rookwaren dienen dusdanig aan het zicht te worden onttrokken dat noch kleuren, noch contouren van deze producten zichtbaar zijn.
- Om te voorkomen dat rookwaren onnodig vaak zichtbaar worden, mogen uitsluitend deze producten en optioneel rookaccessoires worden geplaatst achter het middel waarmee de rookwaren aan het zicht worden onttrokken. Indien ook nog andere producten dan de hiervoor genoemde producten achter het middel worden geplaatst, is de kans reëel dat rookwaren onnodig vaak getoond worden aan consumenten. Hiermee blijft het aantal keer dat rookwaren zichtbaar zijn beperkt. Het in artikel 5 van de Tabaks- en rookwarenwet opgenomen reclameverbod blijft te allen tijde van toepassing, ook voor rookaccessoires die al dan niet rechtstreeks de aanprijzing van rookwaren tot gevolg hebben.
- Tijdens iedere activiteit waardoor rookwaren in het zicht komen, dient te worden voorkomen dat de hoeveelheid getoonde rookwaren buiten proportie is. Wanneer geen regels worden gesteld aan de maximale zichtbaarheid, bestaat de mogelijkheid dat een onwenselijk groot oppervlak aan rookwaren wordt getoond, waardoor het kopen van rookwaren aantrekkelijk wordt. Derhalve wordt met deze regeling vastgesteld dat op het

⁴ Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging (2015). Display ban verkooppunten tabak. Trimbos, Utrecht.

moment van opening van het middel waarmee de rookwaren aan het zicht worden onttrokken, maximaal een oppervlak van 1,5 m² zichtbaar mag zijn.

- Vanwege het belang van het minimaliseren van de zichtbaarheid van rookwaren, wordt het tonen van rookwaren aan de klant uitsluitend toegestaan ten behoeve van de verstrekking van deze middelen. Dit houdt in dat op verzoek van de klant (dus ten behoeve van het aanschaffen van rookwaren door de klant of het verschaffen van productinformatie door de verkoper op verzoek van de klant) en ten behoeve van het navullen van het schap, de rookwaren zichtbaar mogen zijn, met een zichtbaar oppervlak van maximaal 1,5m². De overige activiteiten, waardoor rookwaren onnodig worden getoond aan klanten, dienen buiten het zicht van de klant te worden uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om activiteiten als schoonmaak, onderhoud en reparaties. Dat kan betekenen dat deze activiteiten buiten de openingstijden van het verkooppunt moeten plaats vinden.
- In het kader van minimaliseren van de zichtbaarheid van rookwaren dient direct na de activiteit het middel gesloten te worden. Hierbij wordt de voorkeur gegeven aan een middel dat zelfsluitend is. Indien het middel niet zelfsluitend is, bestaat er in de praktijk een reële kans dat de verkoper het middel langer open laat dan nodig is. Het gebruik van bijvoorbeeld een dranger voorkomt dit.
- Met de implementatie van de tabaksproductenrichtlijn op 20 mei 2016 bevatten verpakkingen van sigaretten, shag, waterpijptabak, nieuwe merken en typen sigaren, cigarillo's en (water)pijptabak een gecombineerde gezondheidswaarschuwing met een afschrikwekkende afbeelding op de verpakking die 65% van de voor- en achterkant beslaat. Daarnaast zijn er gezondheidswaarschuwingen vastgesteld voor overige tabaksproducten, elektronische dampwaar en kruidenrookproducten. Bij brief van 25 maart 2016 van mijn ministerie zijn detaillisten geïnformeerd dat wanneer verpakkingen van tabaksproducten, elektronische dampwaar of kruidenrookproducten worden getoond in een verkooppunt, dat dient te gebeuren met de gezondheidswaarschuwing op de voorzijde naar voren toe en in de juiste leesrichting.⁵ De NVWA communiceert hierover op www.nvwa.nl. Met deze regeling wordt deze voorwaarde vastgesteld. Aanvullend wordt met deze regeling geregeld dat sigaretten-, shag-, (water)pijptabakverpakkingen en nieuwe merken en typen sigaren in een hoek van 90° ten opzichte van de ondergrond dienen te staan. Het is namelijk van belang dat consumenten verpakkingen alleen in combinatie met de gezondheidswaarschuwing zien, zodat ze geïnformeerd worden over de gezondheidseffecten.
- Er zijn verkooppunten die op eigen initiatief rookwaren reeds aan het zicht onttrekken. Een voorbeeld van een reeds toegepast middel is de zogenaamde kooikast. De constructie van de kooikast is veelal zodanig dat verpakkingen rechtop of liggend zijn gestapeld en wanneer een verpakking uit de kast wordt gehaald, één verpakking van een tabaksproduct zichtbaar is. Een dergelijke constructie zorgt ervoor dat een minimale oppervlakte aan rookwaren wordt getoond. Derhalve wordt met deze regeling een uitzondering gemaakt op de eis dat de verpakking rechtop dient te staan. Deze uitzondering geldt slechts wanneer gedurende de opening van de kast ten behoeve van verkoop één verpakking van één tabaksproduct of aanverwant product zichtbaar is. Als geconstateerd wordt dat dergelijke kasten bij verkooppunten toch de zichtbaarheid van het product vergroten, kan deze uitzondering worden aangepast.
- Via online verkooppunten worden in de huidige situatie (2017) rookwaren gepresenteerd met visuele beelden, zoals een foto of een instructiefilmpje. Deze presentatie vergroot de aantrekkelijkheid van deze producten. De regels van het uitstalverbod van rookwaren

⁵ Brief van 25 maart 2016 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, www.rijksoverheid.nl, kenmerk 948955-148736.

gelden tevens voor online verkooppunten. Het uitstalverbod op rookwaren bij online verkooppunten laat uitsluitend een tekstuele presentatie toe. De visuele kenmerken van tekstuele aanduidingen dienen tevens neutraal en sober te zijn. Afbeeldingen en video's van rookwaren op online verkooppunten zijn niet meer toegestaan, omdat dit de aantrekkelijkheid van producten verhoogt. Het reclameverbod blijft van toepassing op online verkooppunten. Teksten mogen dus niet wervend zijn, noch mogen (aankoop bevorderende) recensies worden geplaatst. Online verkooppunten hebben de ruimte om de consument via tekstinformatie te informeren over het assortiment en de aangeboden producten. Het blijft voor consumenten mogelijk om rookwaar aan te schaffen via online verkooppunten. Indien de consument additionele informatie of uitleg behoeft, bieden speciaalzaken en andere fysieke verkooppunten van rookwaren de mogelijkheid om de consument van deze informatie te voorzien.

Voorgenoemde regels zullen ook toegepast worden bij grensoverschrijdende verkoop op afstand aan een consument die zich in Nederland bevindt. Grensoverschrijdende verkopers op afstand van rookwaren dienen zich daarbij op grond van artikel 5.5 van het Tabaks- en rookwarenbesluit te registreren bij de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Door de toepassing van deze regels op de gehele internetverkoop aan consumenten die zich in Nederland bevinden, wordt de Nederlandse consument beschermd.

- In de huidige situatie (2017) hebben speciaalzaken de mogelijkheid om de etalage in te richten met tabaksproducten, aanverwante producten en navulverpakkingen. Deze inrichting vormt een afspiegeling van het assortiment van de betreffende speciaalzaak. Een etalage is een speciale ruimte in het voorste gedeelte van een winkel die van buitenaf zichtbaar is en is gericht op de voorbijganger die zich buiten de winkel bevindt. De etalage richt zich daarmee dus niet uitsluitend op de koper, maar ook op het brede publiek. In de praktijk betekent dit dat jongeren, ex-rokers en kwetsbare groepen als zwangere vrouwen worden blootgesteld aan deze etalagereclame en elementen van etalagereclame, waardoor extra aandacht wordt getrokken voor rookwaren. Daarom is het, in lijn met het uitstalverbod, voor speciaalzaken niet meer toegestaan om rookwaren in de etalage uit te stallen. Speciaalzaken hebben nog steeds de mogelijkheid om in het pand reclame te maken voor rookwaren, mits deze reclame voldoet aan de voorschriften zoals neergelegd in de Tabaks- en rookwarenregeling. Dit houdt in dat reclame gericht op de koper in de winkel is toegestaan. Deze uitzondering verandert door het uitstalverbod niet, ongeacht of uitsluitend rookwaren en rookaccessoires worden verkocht. De aanvullende voorschriften verminderen de kans dat het brede publiek wordt verleid tot het (spontaan) kopen van rookwaren en voorkomen dat jongeren beginnen met roken. Indien blijkt dat deze maatregel onvoldoende is, zal worden overwogen om de uitzondering voor gevelreclame in de wet aan te passen.
- Hoewel in de Tabaks- en rookwarenwet wordt bepaald dat alle rookwaren uit het zicht dienen te zijn, staat artikel 5, vijfde lid, onder c, van de Tabaks- en rookwarenwet reclame in speciaalzaken toe, ook als sprake is van een breder assortiment dan rookwaren en rookaccessoires. Hierdoor dient enerzijds in een speciaalzaak met een breed assortiment de rookwaren uit het zicht gehaald te worden en anderzijds mag er reclame – niet zijnde de te koop aangeboden rookwaren – getoond worden als het gericht is op de koper. Nederland telt op dit moment ongeveer 160 tabakspeciaalzaken, waar rookwaren meer dan 75% van de omzet uitmaakt⁶. Het is niet bekend hoeveel elektronische sigaretten speciaalzaken bestaan. Het is mogelijk dat de gewijzigde regelgeving leidt tot een verandering in het aantal speciaalzaken, omdat daar reclame voor rookwaren toegestaan blijft. Het is onwenselijk dat de gewijzigde regelgeving leidt tot een stijging van het aantal speciaalzaken. Om te kunnen waarnemen of het aantal speciaalzaken toeneemt, is monitoring noodzakelijk. Daarom dienen alle speciaalzaken zich te registreren bij de NVA ten behoeve van monitoring. Nieuwe speciaalzaken dienen zich, ten minste één dag

⁶ https://www.tabaksdetailhandel.nl/assortimenten/informatie_over_de_gemakswinkel.

voorafgaand aan de opening van de speciaalzaak voor het publiek, te registreren bij de NVWA. Met de registratie dienen de speciaalzaken de volgende gegevens en bescheiden te verstrekken: de handelsnaam, de rechtspersoon (naam en adresgegevens), het adres of de adressen waar de verantwoordelijk rechtspersoon is gevestigd en of een breder assortiment dan uitsluitend rookwaren en rookaccessoires worden verkocht. Dit laatste gegeven sluit aan bij de registratie voor speciaalzaken die onder de uitzondering van het uitstalverbod willen vallen, zoals vastgesteld in het Tabaks- en rookwarenbesluit. De registratie kan slechts elektronisch plaatsvinden via de website van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. De rechtspersoon is ervoor verantwoordelijk om de registratie actueel te houden. Indien in de praktijk blijkt dat de nieuwe regels leiden tot een (tijdelijke) stijging van het aantal speciaalzaken, kunnen aanvullende maatregelen worden overwogen.

- Op dit moment is het in de praktijk mogelijk dat een speciaalzaak zich bevindt in een winkel, een zogenaamde shop-in-shop. Hier zijn een aantal voorwaarden aan verbonden. De zaak dient een afsluitbare eigen toegang, een eigen kassa en een verkoopvloeroppervlakte van minimaal 10m² te hebben (met uitzondering van tabakzaken die voor 1 januari 2001 stonden ingeschreven bij de Kamer van koophandel (KvK) en elektronische sigarettenzaken die voor 20 mei 2016 stonden ingeschreven bij de KvK). Daarnaast dient een totaal assortiment aan rookwaren van ten minste 90 merkenversies aanwezig te zijn voor het in de handel brengen. Aan de shop-in-shop is geen gevelreclame toegestaan. Met de gewijzigde regels blijft het mogelijk om een speciaalzaak als shop-in-shop te hebben. Het is niet de bedoeling dat rookwaren en reclame voor rookwaren in de shop-in-shop zichtbaar zijn voor publiek dat zich buiten de shop-in-shop bevindt. Rookwaren mogen uitsluitend bij de eigen kassa in de shop-in-shop worden afgerekend. Het is daarnaast niet de bedoeling om andere producten dan rookwaren en rookaccessoires af te rekenen bij de kassa in de shop-in-shop. Op deze manier wordt voorkomen dat consumenten die niet de intentie hebben rookwaren te kopen, alsnog met rookwaren worden geconfronteerd.

c. Tabaksverpakkingen

De verpakking van voor roken bestemde tabaksproducten vormt een middel ter onderscheiding van het product van een soortgelijk product, bijvoorbeeld door de vermelding van het merk en type van het product. Daarnaast blijkt uit onderzoek van het Trimbos Instituut dat de verpakking kan worden gebruikt om de aantrekkelijkheid van het product te vergroten, in het bijzonder voor jongeren⁷. Bepaalde elementen van de verpakking kunnen extra aandacht voor het tabaksproduct genereren, in het bijzonder bij jongeren. Hierdoor wordt de kans vergroot dat jongeren dit product aanschaffen en gaan gebruiken, waardoor ze ernstige gezondheidsschade kunnen oplopen. Jongeren dienen hiertegen te worden beschermd. Daarom dienen verpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten dergelijke elementen niet te bevatten.

De navolgende eisen betreffen zowel de binnen- als de buitenzijde van verpakkingen. Deze eisen zijn bedoeld voor zowel de verpakkingseenheid als de buitenverpakking van de betreffende tabaksproducten.

De nadere verpakkingseisen voor nieuwe en bestaande tabaksproducten zijn de volgende:

Verpakkingen bevatten geen:

- doorzichtige materialen en uitsparingen;
De verpakking dient uit aaneensluitend materiaal te bestaan, het verpakkingsmateriaal dient geen onderbrekingen of uitsparingen te bevatten. Daarnaast dient het verpakkingsmateriaal niet te zijn gemaakt van materiaal waar je doorheen kunt kijken.

⁷ Factsheet Generieke tabakverpakkingen, Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, november 2015.

Voorkomen dient te worden dat in de toekomst verpakkingen worden ontwikkeld waarbij de inhoud van de verpakking (zowel het folie als de voor roken bestemde tabaksproducten) te zien is wanneer de verpakking nog ongeopend is. Hiermee wordt voorkomen dat nieuwe ontwikkelingen of onderscheidende merkelementen de aantrekkelijkheid van het product vergroten.

- uitingen die verwijzen naar een bepaald thema of gelimiteerde edities;
De verpakking dient een reguliere verpakking te zijn. Het is niet toegestaan dat een verpakking verwijst naar een bepaald thema of een gelimiteerde editie betreft, ongeacht de wijze van aanprijzing of presenteren. Het reclameverbod maakt dat het ook niet is toegestaan door middel van reclame in een speciaalzaak een bepaalde verpakking te duiden als een gelimiteerde editie of thema. Een bepaald thema of een gelimiteerde editie zorgt voor een beperkte oplage en schaarste kan de aantrekkelijkheid van het product vergroten. Dit dient voorkomen te worden, om jongeren te beschermen tegen het gebruik van tabaksproducten.
- Verder is geen enkele vorm van uitingen aan de binnenkant van de verpakking van voor roken bestemde tabaksproducten toegestaan. Dit betekent dat het niet is toegestaan iets aan de binnenkant van de verpakking te vermelden of af te drukken. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een bepaalde kleur, een boodschap of een spelletje dat wordt afgedrukt aan de binnenkant van de verpakking. De enige uitzondering voor deze regel is de verplichte gezondheidswaarschuwing voor scharnieren deksels van verpakkingen van sigaren.

Op grond van artikel 5, eerste lid, van de Tabaks- en rookwarenwet en artikel 3.1 van de Tabaks- en rookwarenregeling zijn uitingen aan de buitenzijde van verpakkingen van tabaksproducten die het tabaksproduct aantrekkelijker doen lijken ook niet toegestaan. Hierbij kan worden gedacht aan het suggereren van een economisch voordeel, een verwijzing naar een additief, een aanprijzing van het tabaksproduct of een aanprijzing van een additief. Dergelijke uitingen vallen onder het bepaalde in artikel 13 van de tabaksproductenrichtlijn.

- koper-, metallic-, brons-, zilver-, en goudkleuren;
Verpakkingen met glimmende en glamoureuze kleuren kunnen extra aandacht voor de tabaksproducten genereren, in het bijzonder bij jongeren. Hierdoor wordt de kans vergroot dat jongeren deze producten aanschaffen en gaan gebruiken, waardoor ze ernstige gezondheidsschade kunnen oplopen. Jongeren dienen hiertegen te worden beschermd. Doordat het niet is toegestaan glanzende kleuren te gebruiken zal dit tot gevolg hebben dat koper-, metallic-, brons-, zilver-, en goudkleuren niet toegepast kunnen worden op de verpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten. Voorkomen dient te worden dat verpakkingen een koper-, metallic-, brons-, zilver-, of goudeffect krijgen. Overwogen is om in de regeling een limitatieve lijst van kleurcodes op te nemen. Dat bleek in de praktijk niet haalbaar, aangezien een lijst met kleurcodes nooit volledig kan zijn. Het omschrijven van kleuren is ook niet effectief aangezien een omschrijving voor meerdere interpretaties vatbaar is. Er is daarom gekozen om een matte afwerking van de verpakking van voor roken bestemde tabaksproducten voor te schrijven. Een matte afwerking voorkomt glimmende koper-, metallic-, brons-, zilver-, en goudeffecten. Immers, bruintinten met een glanslaag kunnen een koper/brons effect geven. Grijstinten met een glanslaag kunnen een metallic/zilver effect geven en geeltinten met een glanslaag kunnen een goud effect geven.
- reflecterende kleuren en materialen;
De afgelopen jaren is een toename geweest van verschillende soorten verpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten die bijzondere kenmerken bevatten. Een voorbeeld hiervan is een verpakking met reflecterende kleuren en materialen. Reflecterende kleuren en materialen kunnen extra aandacht genereren voor de tabaksproducten, in het bijzonder

bij jongeren. Hierdoor wordt de kans vergroot dat jongeren deze producten aanschaffen en gaan gebruiken, waardoor ze ernstige gezondheidsschade kunnen oplopen. Jongeren dienen hiertegen te worden beschermd. De verpakking dient daarom geen kleuren of materialen te bevatten die licht weerkaatsen.

- elementen met geluid-, geur-, smaak-, lichteffecten, of visuele effecten;
Het is niet ondenkbaar dat verpakkingen in de toekomst elementen bevatten die tot organoleptische effecten leiden. Gedacht kan worden aan geluid-, geur-, smaak-, lichteffecten, of visuele effecten. Ook deze effecten kunnen extra aandacht genereren voor de tabaksproducten, in het bijzonder bij jongeren. Hierdoor wordt de kans vergroot dat jongeren deze producten aanschaffen en gaan gebruiken, waardoor ze ernstige gezondheidsschade kunnen oplopen. Jongeren dienen hiertegen te worden beschermd. De verpakking dient daarom geen organoleptische elementen te bevatten. Hierbij kan gedacht worden aan een kenmerkend geluid dat is toegevoegd en dat te horen is bij het openen van de verpakking. Of een kenmerkende geur die bijvoorbeeld door middel van een geurstick is toegevoegd aan de verpakking. Een voorbeeld van een smaakeffect is een stick die aan de verpakking is toegevoegd die een bepaalde smaak afgeeft aan de tabaksproducten in de verpakking. Bij lichteffecten kan gedacht worden aan een inkt die oplicht bij het openen van de verpakking. Fluorescerende kleuren op de verpakking zijn niet toegestaan, omdat die oplichten in het donker en daardoor onder lichteffecten vallen. Een voorbeeld van een visueel effect is een hologram (een driedimensionale afbeelding). Een hologram kan extra aandacht voor de tabaksproducten genereren, in het bijzonder bij jongeren. Hierdoor wordt de kans vergroot dat jongeren deze producten aanschaffen en gaan gebruiken, waardoor ze ernstige gezondheidsschade kunnen oplopen. Jongeren dienen hiertegen te worden beschermd. De afbeeldingen en teksten op de verpakking dienen daarom eendimensionaal te zijn. Naast een hologram zijn ook andere visuele effecten denkbaar.
- andere toevoegingen dan tabaksproducten of aanverwante producten aan de verpakking dan tabaksproducten met uitzondering van een folie papier om sigaretten of (water)pijptabak;
De verpakking bevat alleen voor roken bestemde tabaksproducten met uitzondering van de omhullende folie. Een geur- of smaakstick mag bijvoorbeeld niet aan de verpakking worden toegevoegd. Verder is geen enkele vorm van communicatie in de verpakking toegestaan. Dit betekent dat bijvoorbeeld een kleine folder niet aan de verpakking mag worden toegevoegd. De uitzondering voor het foliepapier is gemaakt omdat dit folie nodig is om de tabak vers te houden. Echter, dit folie mag alleen tot doel hebben om tabak vers te houden. De folie mag bijvoorbeeld niet bedrukt worden met een boodschap of met een kleur noch een kenmerkende geur of kenmerkend geluid hebben.
- Verpakkingen hebben een matte en gladde afwerking;
De verpakking van voor roken bestemde tabaksproducten heeft een matte en gladde afwerking. Dit betekent dat de verpakking geen glanslaag heeft; ook heeft de verpakking geen reliëf. Verder heeft de verpakking geen andere glanzende elementen. Een glanslaag is niet toegestaan omdat dit de verpakking een glamoureuze uitstraling kan geven. Naast de algehele glanslaag zijn ook glanzende elementen op de verpakking niet toegestaan. Voorkomen dient te worden dat een verpakking van voor roken bestemde tabaksproducten zonder glanslaag wel glanzende elementen heeft. Immers, ook glanzende elementen kunnen de verpakking een glamoureuze uitstraling geven. Een verpakking dient naast een matte afwerking ook een gladde afwerking te hebben. Hierdoor is bijvoorbeeld een ribbelrandje op of in een verpakking niet toegestaan. Reliëf op een verpakking kan bijvoorbeeld uitlokken tot spelen. Een glanslaag, glanzende elementen en een reliëf kunnen extra aandacht genereren voor de tabaksproducten, in het bijzonder bij jongeren. Hierdoor wordt de kans vergroot dat jongeren deze producten aanschaffen en gaan gebruiken,

waardoor ze ernstige gezondheidsschade kunnen oplopen. Jongeren dienen hiertegen te worden beschermd.

d. Nieuwe of gewijzigde producten en nieuwsoortige tabaksproducten

Het RIVM ontvangt van producenten en importeurs een kennisgeving bij een nieuw of gewijzigd product en bij een nieuwsoortig tabaksproduct. Met de kennisgeving wordt informatie overgelegd, maar niet het product. Het kost het RIVM veel inspanning om een exemplaar van een nieuw of gewijzigd product of van een nieuwsoortig tabaksproduct te bemachtigen alvorens tot analyse van het product over te gaan. Om het nieuwe of gewijzigde product te beoordelen is het nodig om een exemplaar van het product bij de analyse te betrekken. De plicht tot toezending van een exemplaar aan het RIVM voorziet hierin. Hetzelfde geldt voor een nieuwsoortig tabaksproduct dat zes maanden voor het in de handel brengen via een kennisgeving wordt aangemeld. Dit product is nog niet in Nederland in de handel, waardoor het niet mogelijk is om in Nederland het product te verkrijgen bij een verkooppunt om de analyse te verrichten. Het verkrijgen van deze producten uit het buitenland kost niet alleen extra inspanning, maar biedt ook geen garantie dat het product dat in Nederland zal gaan worden verhandeld hetzelfde is. Met deze regeling wordt daarom een extra regel vastgesteld als er sprake is van een kennisgeving van een nieuw of gewijzigd product of nieuwsoortig tabaksproduct. Producenten en importeurs dienen voortaan in aanvulling op de kennisgeving een exemplaar van het nieuwe of gewijzigde product of nieuwsoortig tabaksproduct aan het RIVM te doen toekomen niet later dan de termijn die voor de kennisgeving geldt. Dit exemplaar wordt gebruikt voor de analyse van het RIVM van het nieuwe of gewijzigde product of het nieuwsoortig tabaksproduct. De kosten voor de analyse worden via retributie bij de producent of importeur in rekening gebracht. Dit is redelijk omdat met het voldoen aan de kennisgeving en het opsturen van een exemplaar de toegang tot de Nederlandse markt mogelijk is.

3. Verhouding tot hoger recht

< Dit volgt na de consultatie >

4. Verhouding tot nationale regelgeving

< Dit volgt na de consultatie >

5. Gevolgen voor uitvoering en handhaving

< Dit volgt na de consultatie >

6. Gevolgen voor regeldruk

Algemeen deel

Deze ministeriële regeling heeft geen regeldrukgevolgen voor burgers. Voor producenten, importeurs en detaillisten is er sprake van een toename van regeldruk van € 6.033.750 - 92.033.750 euro. Alle regeldrukgevolgen zijn onvermijdelijk en noodzakelijk om te bereiken dat de volksgezondheid wordt beschermd.

a. Elektronische dampwaar zonder nicotine

Deze regeling stelt rapportageverplichtingen vast voor producenten en importeurs van elektronische dampwaar zonder nicotine. Producenten en importeurs van elektronische dampwaar zonder nicotine dienen aan het RIVM ingrediënten-, product- en marktgegevens te rapporteren. Op die manier blijft inzichtelijk welke producten er in Nederland in de handel zijn of komen en kan

onderzoek naar de effecten van het product worden gedaan. Hiermee sluiten de regels met betrekking tot elektronische dampwaar zonder nicotine aan bij de regels die gelden voor elektronische dampwaar met nicotine. De administratieve lasten nemen hierdoor toe. Daarnaast dienen producenten en importeurs de etikettering aan te passen volgens de eisen uit deze regeling. Hierdoor nemen ook de nalevingskosten toe.

	Handeling	Wie	Tijd	Kosten	Q	Totaal
Structureel	Rapportageverplichting elektronische dampwaar zonder nicotine	Producenten en importeurs	2u	€45 p.u.	100	9.000
Eenmalig	Gezondheidswaarschuwing elektronische dampwaar zonder nicotine	Producenten en importeurs	2u	€45 p.u.	100	9.000

b. Rookwaren uit het zicht

Deze wijziging leidt voor verkooppunten van rookwaren tot een toename van regeldruk. De verkooppunten zullen het middel waarmee of de wijze waarop rookwaren aan het zicht worden onttrokken, moeten bekostigen. Dit is een eenmalige aanpassing van het display.

	Handeling	Wie	Tijd	Kosten	Q	Totaal
Eenmalig	Ombouwen van middel waar rookwaren worden uitgesteld	Verstrekkers	nvt	€600-9.200 per middel ⁸	10.000 verkoop-punten	6.000.000 92.000.000

Naar schatting zijn er 10.000 verkooppunten zonder automaten, 23.000 verkooppunten inclusief automaten. Er is geen zicht op het gemiddeld aantal kasten of middelen per verkooppunt. Het staat het verkooppunt vrij om te kiezen met welk middel, en dus met welke investering, de rookwaren uit het zicht worden gehaald. Zo kunnen de kosten voor bijvoorbeeld een gordijn relatief laag uit pakken in vergelijking met het ontwerpen en plaatsen van een nieuwe kast.

c. Tabaksverpakkingen

Een nieuwe verpakking wordt aangemerkt als een wijziging van het tabaksproduct en dient voordat het op de markt wordt gebracht bij het RIVM te worden aangemeld. Het kost het RIVM veel inspanning om een exemplaar van een nieuw of gewijzigd product of van een nieuwsoortig tabaksproduct te bemachtigen alvorens tot beoordeling van het product over te gaan. Met deze regeling wordt daarom een extra regel gesteld die van toepassing bij een nieuw of gewijzigd product.

Om jongeren te beschermen tegen de aantrekkelijkheid van tabaksproducten en de ernstige gezondheidsschade die zij kunnen oplopen, dienen verpakkingen geen elementen te bevatten die extra aandacht voor tabaksproducten genereren. Voor producenten van voor roken bestemde tabaksproducten leidt deze ministeriele regeling tot nalevingskosten, omdat zij de verpakkingen moeten aanpassen. Omdat sprake is van een eenmalige aanpassing van de verpakking, is sprake van zeer beperkte eenmalige nalevingskosten.

	Handeling	Wie	Tijd	Kosten	Q	Totaal
Eenmalig	Aanpassen van de verpakking van voor roken bestemde tabaksproducten	Producenten	4 uur	€45 p.u.	35	6300

⁸ Department of Health (2011). Impact Assessment on the Prohibition of Display of Tobacco Products at the Points of Sale in England. Department of Health, London.

d. Nieuwe of gewijzigde producten en nieuwsoortige tabaksproducten

De nalevingskosten voor producenten en importeurs nemen toe, omdat bij ieder nieuw of gewijzigd rookwaar een exemplaar van het product opgestuurd dient te worden naar het RIVM. Hetzelfde geldt op het moment van kennisgeving van een nieuwsoortig tabaksproduct. De verzendkosten hiervoor zijn voor rekening van de producent en importeur.

	Handeling	Wie	Tijd	Kosten	Q	Totaal
Eenmalig	Opsturen nieuw of gewijzigd product	Producenten en importeurs	2 uur	€45	70	6300

7. Advisering en consultatie

<Dit volgt na consultatie >

8. Overgangsrecht en inwerkingtreding

Algemeen deel

Met deze wijziging worden verschillende regels vastgesteld voor verschillende rookwaren. Per onderdeel is bepaald welke termijn voor inwerkingtreding redelijk is.

a. Elektronische dampwaar zonder nicotine

Voor elektronische dampwaar zonder nicotine dat reeds in Nederland in de handel is op het moment van inwerkingtreding van deze regeling, geldt een overgangstermijn van zes maanden om zonder retributiebetaling de registratie te voltooien in het EU Common Entry Gate systeem. Voorts geldt er een uitverkooptermijn van een jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van deze regeling voor alle elektronische dampwaar zonder nicotine die voor die datum in Nederland in de handel zijn gebracht, maar nog niet aan de eisen uit deze regeling voldoen. Deze termijn wordt redelijk geacht om producten die al in de handel zijn maar nog niet voldoen aan de nieuwe regels te kunnen verkopen. Voor de productie van elektronische dampwaar zonder nicotine voor de Nederlandse markt geldt daarentegen dat de nieuwe eisen op het moment van inwerkingtreding direct gaan gelden, waardoor alleen nog elektronische dampwaar zonder nicotine conform de regels uit deze regeling voor de Nederlandse handel geproduceerd mogen worden. Deze termijn wordt redelijk geacht omdat bij de productie van nieuwe producten direct rekening kan worden gehouden met de nieuwe eisen, waarvan sinds de publicatie van de wetswijziging omtrent elektronische sigaretten zonder nicotine op 2 maart 2017 bekend is dat deze overeenstemmen met elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine.

b. Rookwaren uit het zicht

De regels die gepaard gaan met het uitstalverbod gaan in per 1 januari 2020 voor supermarkten. Voor andere verkooppunten, met uitzondering van de speciaalzaak die slechts rookwaren en rookaccessoires verkoopt, zal het uitstalverbod gaan gelden met ingang van 1 januari 2022.

De regel over het rechtop in een hoek van 90 plaatsen van rookwaren met de – indien van toepassing gecombineerde – gezondheidswaarschuwing naar voren geplaatst, volledig zichtbaar en in de juiste leesrichting zal bij het eerst volgende verandermoment in werking treden.

c. Tabaksverpakkingen

Deze regeling treedt tegelijk in werking met de wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit in verband met nadere eisen aan verpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten ter

voorkoming dat de verpakking tot extra aandacht voor deze producten leiden. Ik acht het in het belang van de bescherming van de volksgezondheid proportioneel om deze regels in werking te laten treden op 1 januari 2018 of het eerst daarop volgende vaste verandermoment. Dit betekent dat vanaf dat moment alleen verpakkingen van tabaksproducten voor de Nederlandse markt geproduceerd mogen worden die voldoen aan de nieuwe verpakkingseisen. Deze termijn wordt redelijk geacht omdat de wijzigingen van de verpakkingen geen grote technische aanpassingen inhouden en daardoor relatief snel in te voeren zijn. Daar komt bij dat de regels die met deze regeling worden vastgesteld reeds op 19 januari 2017 in de Tweede Kamer zijn besproken. De verpakkingindustrie was daardoor bijtijds op de hoogte van de aanstaande wijzigingen.

Voor producten met verpakkingen die geproduceerd zijn vóór de inwerkingtredingdatum van deze wijziging, wordt in die zin een overgangsmaatregel worden getroffen dat die producten nog gedurende een jaar in de handel gebracht mogen worden gebracht. Deze termijn is vastgesteld op twaalf maanden, omdat die termijn voldoende is gebleken bij de uitverkooptermijn die in acht is genomen bij de invoering van de gecombineerde gezondheidswaarschuwingen bij de implementatie van de tabaksproductenrichtlijn.⁹ De uitverkooptermijn van twaalf maanden begint te lopen op het moment van de inwerkingtreding van deze ministeriële regeling.

d. Nieuwe of gewijzigde producten en nieuwsoortige tabaksproducten

De eisen die gelden voor nieuwe of gewijzigde elektronische dampwaar gaan op het moment dat deze regeling in werking treedt per direct in. Dat geldt ook voor de eis om bij nieuwe of gewijzigde tabaks- en aanverwante producten dan wel een nieuwsoortig tabaksproduct een exemplaar aan te bieden aan het RIVM voor de uiterste termijn van de kennisgeving. Een uitgestelde inwerkingtreding of overgangsrecht wordt niet noodzakelijk geacht, omdat de eisen alleen zien op nieuwe of gewijzigde producten en nieuwsoortige tabaksproducten en daarmee niet op producten die reeds in Nederland in de handel zijn.

II Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel A

Na artikel 2.10 wordt artikel 2.11 toegevoegd dat eisen bevat die aan niet-nicotinehoudende vloeistof worden gesteld. Deze eisen vormen de uitwerking van het bepaalde in artikel 2.4, tweede lid, van het Tabaks- en rookwarenbesluit. De eisen zijn voor zover dat relevant is overgenomen uit artikel 20, derde lid, van de tabaksproductenrichtlijn. Daarbij is zoveel mogelijk aangesloten bij de eisen die al worden gesteld aan nicotinehoudende vloeistof.

Artikel I, onderdeel B

Het toegevoegde artikel 3.7a bevat nadere verpakkingseisen die de extra aantrekkelijkheid van verpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten moet voorkomen. De opgenomen voorschriften hebben als doel dat verpakkingen van deze producten geen onderdelen en elementen bevatten die erop zijn gericht de aandacht voor deze producten van met name jongeren te trekken. Het eerste lid regelt dat zowel de verpakkingseenheid als de buitenverpakking aaneengesloten is en geen doorzichtige onderdelen bevat. Daarmee wordt voorkomen dat de voor roken bestemde tabaksproducten door de verpakking heen zichtbaar zijn.

Het tweede lid bevat beperkingen van zaken die op de verpakkingseenheid en de buitenverpakking van voor roken bestemde tabaksproducten mogen voorkomen. Het betreft aanvullende eisen die gelden naast de regels met betrekking tot de algemene waarschuwing, de informatieve boodschap en de gecombineerde gezondheidswaarschuwing. Op grond van de in dit lid gestelde regels hebben

⁹ Richtlijn 2014/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten en tot intrekking van Richtlijn 2001/37/EG (PbEU 2014, L 127).

een verpakking en een buitenverpakking een matte en gladde afwerking en bevatten de verpakkingseenheid en de buitenverpakking geen glanzende elementen. Daarnaast mag een verpakking geen geluid-, geur-, of smaakeffecten of visuele effecten bevatten. Dat maakt dat deze zaken die een verpakking extra aantrekkelijk kunnen maken niet in de verpakking verwerkt mogen worden.

Op grond van het derde lid worden op of in een verpakkingseenheid of een buitenverpakking van voor roken bestemde tabaksproducten geen vermeldingen aangebracht die verwijzen naar een bepaald thema of waaruit blijkt dat sprake is een gelimiteerde editie.

Op basis van het vierde lid is de binnenzijde van een verpakkingseenheid en een buitenverpakking, afgezien van de bedrukking die voorgeschreven is op grond van artikel 3.3, derde lid, van de Tabaks- en rookwarenregeling onbedrukt. Dat maakt dat er geen kleur aan de binnenzijde aangebracht kan worden en dat er geen zaken aan de binnenzijde van een verpakking vermeld kunnen worden. Met deze regel wordt onder meer voorkomen dat spelletjes, een aantrekkelijke kleur of andere zaken aan de binnenzijde van een verpakking worden aangebracht. Op grond van artikel 3.3, derde lid, van de Tabaks- en rookwarenregeling is het voorgeschreven dat de algemene waarschuwing en de informatieve boodschap op de binnenkant van de verpakking wordt vermeld. Die vermelding blijft hierbij mogelijk. Andere aanduidingen aan de binnenzijde van de verpakking zijn door deze regeling niet mogelijk.

Op grond van het vijfde lid bevat een verpakkingseenheid geen andere producten dan voor roken bestemde tabaksproducten en het omhullende folie dat bij sigaretten en (water)pijptabak aan de binnenzijde van de verpakkingseenheid wordt gebruikt om de sigaretten vers te houden. Voor zover dit folie onbedrukt is, er geen kleur op aangebracht is en het geopend en gesloten kan worden door middel van een (eenvoudig) vouwsysteem, mag dit folie toegepast blijven worden. Folie dat wordt geopend en gesloten door middel van een rollend sluitsysteem dat geplakt of gelijmd is, is niet toegestaan vanwege de aantrekkelijkheid ervan. Op grond van dit lid is het niet mogelijk andere zaken dan voor roken bestemde tabaksproducten aan de verpakkingseenheid toe te voegen, zoals informatie over een mogelijke wijziging van het product of een stick met metholsmaak.

Artikel I, onderdeel C

Door de wijziging van artikel 3.9 worden de regels die gelden voor een bijsluiter bij een elektronische sigaret en navulverpakking grotendeels ook van toepassing op elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine en patronen zonder nicotine. Artikel 3.3 van het Tabaks- en rookwarenbesluit vormt de basis voor deze wijziging. Vanwege het ontbreken van nicotine in het product behoeft een bijsluiter bij een elektronische sigaret zonder nicotine, een navulverpakking zonder nicotine en een patroon zonder nicotine geen aanwijzingen te bevatten over de opslag van het product en behoeft de bijsluiter geen informatie te bevatten over de verslavende werking en toxiciteit van het product.

Artikel I, onderdeel D

Door de wijziging van het eerste lid van artikel 3.10 worden de daarin opgenomen regels ook van toepassing op elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine en patronen zonder nicotine. Dat betekent dat op een verpakkingseenheid of een buitenverpakking van de hiervoor genoemde producten dezelfde gegevens moeten worden vermeld als al vermeld moeten worden voor elektronische sigaretten en navulverpakkingen.

Met deze wijziging wordt daarnaast een nieuw vierde lid toegevoegd aan artikel 3.10 dat vergelijkbare eisen stelt aan de verpakkingseenheid en buitenverpakking van een elektronische sigaret zonder nicotine, een navulverpakking zonder nicotine en een patroon zonder nicotine als de eisen die daaraan gesteld worden voor de elektronische sigaret en navulverpakking met nicotine. De eisen die in het vierde lid gesteld worden aan elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine en patronen zonder nicotine zijn gebaseerd op artikel 20, vierde lid, onder b, ii) van de tabaksproductenrichtlijn. In dit lid wordt niet verwezen naar deze bepaling

van de richtlijn, maar worden de eisen uitgeschreven omdat niet alle onderdelen van het hiervoor genoemde artikel van de tabaksproductenrichtlijn van toepassing zijn op elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine en patronen zonder nicotine. Het is mogelijk deze eisen te stellen op grond van het bepaalde in artikel 3.3, tweede lid, van het Tabaks- en rookwarenbesluit.

Artikel I, onderdeel E

Door de wijziging van artikel 3.11 wordt een nieuw tweede lid ingevoegd in dit artikel. Op grond daarvan moet op een verpakkingseenheid en een eventuele buitenverpakking van een elektronische sigaret zonder nicotine, een navulverpakking zonder nicotine of een patroon zonder nicotine de waarschuwing worden aangebracht 'Dit product schaadt uw gezondheid. Het gebruik ervan wordt afgeraden voor niet-rokers'. Hiermee wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de al geldende waarschuwing die moet worden aangebracht op verpakkingseenheden en buitenverpakkingen van elektronische sigaretten en navulverpakkingen met nicotine en voor roken bestemde kruidenproducten. Het gewijzigde artikel 3.3, eerste lid, van het Tabaks- en rookwarenbesluit vormt hiervoor de basis.

Artikel I, onderdeel F

Door deze wijziging van artikel 4.1 wordt het verplicht om bij de melding van een nieuw of gewijzigd tabaksproduct, het nieuwe of gewijzigde product ook mee te zenden. Dat maakt het mogelijk voor de RIVM (die het product namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in ontvangst neemt) het product te beoordelen. Gebleken is namelijk dat de RIVM bij haar beoordeling niet voldoende heeft aan slechts een beschrijving van het product. Voor een goede beoordeling is het ook nodig het nieuwe of het gewijzigde product bij de beschrijving daarvan te hebben.

Artikel I, onderdeel G

Door deze wijziging van artikel 4.5 moet tegelijkertijd met de kennisgeving over het nieuwsoortig tabaksproduct een exemplaar van het nieuwe product aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport worden gezonden. Dat maakt het mogelijk voor het RIVM om het product te beoordelen.

Artikel I, onderdeel H

Door de wijziging van het eerste lid van artikel 4.6 moet bij de kennisgeving van nieuwe of substantieel gewijzigde elektronische dampwaar ook een exemplaar van het nieuwe of het gewijzigde product worden mee gezonden. Dat maakt het mogelijk voor het RIVM om het product te beoordelen.

Door het invoegen van een nieuw tweede lid aan artikel 4.6 wordt invulling gegeven aan de gegevens en bescheiden die op grond van artikel 4.6, tweede lid, van het Tabaks- en rookwarenbesluit moeten worden verstrekt met betrekking tot elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine en patronen zonder nicotine. Ook hierbij is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de gegevens en bescheiden die voor elektronische sigaretten en navulverpakkingen moeten worden verstrekt. Slechts waar dat vanwege het ontbreken van de nicotine in elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine of patronen zonder nicotine nodig is, is afgeweken van de hiervoor genoemde eisen.

Artikel I, onderdeel I

Door de aanvulling van artikel 4.8 zal ook bij een kennisgeving van een nieuw of gewijzigd voor roken bestemd kruidenproduct het nieuwe of het gewijzigde product aan het RIVM gezonden dienen te worden zodat het product beoordeeld kan worden.

Artikel I, onderdeel J

Met deze wijziging wordt het derde lid van artikel 6.1 in overeenstemming gebracht met de nieuwe definitie van speciaalzaak.

Artikel I, onderdeel K

Met deze wijziging worden twee nieuwe paragrafen aan de Tabaks- en rookwarenregeling toegevoegd.

Paragraaf 6a. bevat een aantal artikelen waarin is geregeld hoe de tabaksproducten en aanverwante producten aan het zicht moeten worden onttrokken. Artikel 6.2 bepaalt dat de tabaksproducten en aanverwante producten geheel aan het zicht moeten worden onttrokken. Daarbij mogen geen contouren of kleuren van de producten zichtbaar zijn. Het staat de detaillist vrij met welk middel hij de tabaksproducten en aanverwante producten aan het zicht onttrekt. Dat kan door middel van een speciale kast, een aan te brengen (schuif)deur, een speciale la of eenvoudigweg door een gordijn, mits bij opening daarvan geen groter oppervlakte zichtbaar wordt dan 1,5 m².

Ook wanneer tabaksproducten of aanverwante producten voor verkoop op afstand worden aangeboden aan een consument die zich in Nederland bevindt, mogen deze producten niet getoond worden. Dat betekent dat de producten slechts door middel van een neutrale en sobere beschrijving zonder afbeelding aangeduid mogen worden. Onder een neutrale en sobere beschrijving wordt verstaan een beschrijving in zwarte letters in een niet in het oogspringend lettertype. Een sobere neutrale omschrijving betekent dat alle te koop aangeboden tabaksproducten en aanverwante producten in dezelfde kleur en lettertype worden aangeduid als de overige te koop aangeboden producten. Indien daartoe aanleiding bestaat, zal in een beleidsregel uitgewerkt worden wat verder nog onder een neutrale en sobere omschrijving wordt verstaan.

Artikel 6.3 regelt dat het middel waarmee tabaksproducten en aanverwante producten aan het zicht wordt onttrokken, geen licht- of geluidseffecten bevat en zowel aan de binnen- als buitenzijde neutraal van kleur is. Hieronder wordt verstaan dat het middel een neutrale kleur heeft. Het is niet toegestaan dat het middel een in het oog springende kleur heeft. Als daartoe aanleiding bestaat, zal in een beleidsregel worden uitgewerkt wat daaronder wordt verstaan.

Hiermee wordt voorkomen dat de aandacht van consumenten op de tabaksproducten en aanverwante producten wordt gevestigd. Het middel waarmee de tabaksproducten en aanverwante producten aan het zicht worden onttrokken, kan wel evenwel aan de binnenzijde verlichting bevatten waardoor het personeel van het verkooppunt de producten goed kan zien.

Het middel waarmee de bedoelde producten aan het zicht worden onttrokken, mag slechts een neutrale en sobere aanduiding bevatten waaruit blijkt dat tabaksproducten en aanverwante producten worden verkocht. Dat maakt dat er op dit middel geen andere aanduidingen of afbeeldingen mogen worden aangebracht. Daarmee is het middel waarmee de tabaksproducten en aanverwante producten aan het zicht worden onttrokken, volledig neutraal. Indien daartoe aanleiding bestaat zal in een beleidsregel worden uitgewerkt wat wordt verstaan onder een neutrale en sobere aanduiding van de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten.

Artikel 6.4 bevat regels met betrekking tot de opening van het middel waarmee de tabaksproducten en aanverwante producten aan het zicht worden onttrokken en wat er bij opening van het middel zichtbaar mag zijn voor de consument.

Het middel mag tijdens openingsuren van het verkooppunt slechts worden geopend door het personeel van het verkooppunt ten behoeve van de verstrekking aan de consument en aanvulling van de voorraad. Bij opening mogen slechts tabaksproducten, aanverwante producten en daarbij behorende accessoires zichtbaar worden. Dat maakt dat het middel slechts geopend hoeft te worden voor de verstrekking of aanvulling van deze producten en dat het aantal openingen daarmee beperkt is. Daarnaast mag het middel slechts geopend worden voor de duur die

noodzakelijk is voor het uitvoeren van de activiteit waarvoor het middel geopend is. Het middel sluit na opening bij voorkeur automatisch. Wanneer dat niet het geval is, dan moet het middel na het afronden van de activiteit waarvoor het geopend is, zo spoedig mogelijk worden gesloten. Voorts mag bij een opening slechts een oppervlakte van 1,5 m² van de bedoelde producten zichtbaar worden. Dat maakt dat de opening niet te groot zal zijn en dat bij opening niet te veel producten zichtbaar worden.

Opgemerkt zij dat het middel waarmee de tabaksproducten en aanvullende producten aan het zicht worden onttrokken, ten behoeve van reiniging slechts buiten de openingstijden van het verkooppunt kan worden geopend.

Voorts regelt artikel 6.4 dat wanneer de producten bij opening van het middel waarmee de producten aan het zicht worden onttrokken voor de consument zichtbaar worden, de gezondheidswaarschuwing op de voorzijde van de verpakking in de juiste leesrichting zichtbaar moet zijn. Dat betekent dat de pakjes rechtop moeten staan zodat de gehele waarschuwing op de voorzijde van de verpakking in de juiste leesrichting leesbaar is en de bijbehorende foto in de dezelfde richting zichtbaar is. Voorts geldt dat de pakjes onder een hoek van 90° ten opzichte van de ondergrond moeten staan wanneer ze zichtbaar worden. Deze eis wordt gesteld om ervoor te zorgen dat wanneer het product zichtbaar wordt, de gezondheidswaarschuwing goed leesbaar is. Voorts wordt hiermee voorkomen dat door het schuin plaatsen van de pakjes deze de aandacht kunnen trekken doordat daardoor bijvoorbeeld (alleen) de onderkant zichtbaar is, waarop slechts het beeldmerk zonder gezondheidswaarschuwing staat.

Op de regel dat de pakjes rechtop moeten staan, bestaat de uitzondering dat de waarschuwing niet zichtbaar hoeft te zijn, wanneer bij opening van het middel slechts één enkel product zichtbaar wordt. Dit kan uitkomst bieden voor zogenoemde 'kooikasten' waarin de pakjes liggen en waarbij een klepje geopend kan worden waarmee slechts een beperkte oppervlakte van een enkel pakje zichtbaar wordt.

Artikel 6.5 regelt hoe de registratie van een speciaalzaak die onder de uitzondering wil vallen en die tabaks- en aanverwante producten wil kunnen tonen, moet plaatsvinden. Door de registratie als speciaalzaak die slechts tabaksproducten en aanverwante producten verkoopt, valt deze speciaalzaak niet onder het verbod om tabaksproducten en aanverwante producten te tonen en niet onder het verbod tabaksproducten en aanverwante producten in de handel te brengen zonder ter handstelling door tussenkomst van een verstrekkende persoon.

Paragraaf 6b. bevat de regels die gelden voor reclame in een speciaalzaak en is gebaseerd op artikel 5, zesde lid, onderdeel b, ten derde, van de Tabaks- en rookwarenwet. Op grond daarvan is het mogelijk regels te stellen aan reclame in een speciaalzaak. Deze regels zijn deels overgenomen uit de Regeling reclame in of aan een speciaalzaak, die met deze wijziging wordt ingetrokken. Daarbij wordt bereikt dat alle ministeriële regels die zijn gebaseerd op de Tabaks- en rookwarenwet en de het Tabaks- en rookwarenbepaling in één ministeriële regeling zijn opgenomen. Op grond van het bepaalde in artikel 6.7 worden regels gesteld met betrekking tot de reguliere presentatie van tabaksproducten en aanverwante producten in een speciaalzaak die slechts tabaksproducten en aanverwante producten verkoopt. In een dergelijke speciaalzaak die zich heeft geregistreerd bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, mogen tabaksproducten en aanverwante producten worden getoond. Wanneer deze producten worden getoond, dan moet dat plaatsvinden in een gesloten verpakking tegen een neutrale achtergrond en met een normale prijsaanduiding. De eis van een gesloten verpakking geldt niet voor sigaren, pijp- en pruimtabak, die worden getoond in een speciaalzaak die slechts tabaksproducten en aanverwante producten in de handel brengt en als zodanig is geregistreerd bij de Nederlandse Voedsel- Warenautoriteit. Deze wijziging van de regeling maakt dat wanneer tabaksproducten en aanverwante producten worden getoond in een bovenbedoelde speciaalzaak, dit op een wijze moet geschieden die in overeenstemming is met de reguliere presentatie zoals die tot voor kort gold op grond van artikel 5 van de Tabaks- en rookwarenwet.

Het derde lid van artikel 6.7 regelt de wijze waarop tabaksproducten en aanverwante producten moeten worden gepresenteerd in een speciaalzaak die slechts tabaksproducten en aanverwante producten in de handel brengt. Op grond van deze bepaling moet gehele gezondheidswaarschuwing

op de voorzijde van de verpakking in de juiste leesrichting zichtbaar zijn en moeten de pakjes onder een hoek van 90° staan ten opzichte van de ondergrond. Dit om ervoor te zorgen dat de gezondheidswaarschuwing in zijn geheel goed zichtbaar is.

Artikel 6.8 is afkomstig uit artikel 2 van de Regeling reclame in of aan een tabaks- of elektronische sigarettenspecialzaak.

Artikel 6.9 is ook afkomstig uit de Regeling reclame in of aan een specialzaak en wel uit artikel 3 van die regeling. Dat artikel is aangevuld met de waarschuwende teksten voor elektronische sigaretten zonder nicotine en voor roken bestemde kruidenproducten. Door deze wijziging gelden ook voor elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine, patronen zonder nicotine en voor roken bestemde kruidenproducten regels met betrekking tot reclame voor deze producten in een specialzaak. De nieuwe regels zijn opgenomen in de leden 4 en 5 van artikel 6.9 en zijn afgestemd op de regels die gelden met betrekking tot reclame voor tabaksproducten en elektronische sigaretten met nicotine.

Artikel 4 van de Regeling reclame in of aan een specialzaak is niet overgenomen in de Tabaks- en rookwarenregeling. Hierdoor is het niet meer toegestaan reclame te maken in een etalage van een specialzaak. Het maken van reclame voor tabaksproducten en aanverwante producten in de etalage wordt niet in overeenstemming geacht met het verbod tabaksproducten en aanverwante producten te tonen. De etalagereclame is immers niet alleen gericht op klanten van de specialzaak maar ook op voorbijgangers die niet de intentie hebben tabaksproducten of aanverwante producten te kopen.

Artikel 6.10 is overgenomen uit artikel 5 van de Regeling reclame in of aan een specialzaak.

Op grond van artikel 6.11 moeten specialzaken zich registreren bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Deze eis is gebaseerd op artikel 5, zesde lid, onderdeel b, ten derde van de Tabaks- en rookwarenwet en is een voorwaarde voor het mogen maken van reclame in een specialzaak. Registratie is nodig te kunnen monitoren of het uitstalverbod leidt tot een stijging in het aantal specialzaken.

L

Met deze wijziging worden de leden vier en vijf van artikel 7.3 vervangen door nieuwe leden. Het nieuwe vierde lid van artikel 7.3 bevat een overgangsmaatregel voor elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine en patronen zonder nicotine, die voor de datum waarop artikel I, onderdelen B tot en met D, en artikel I, onderdeel K, van de wet van 10 februari 2017 tot wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet ter regeling van de elektronische sigaret zonder nicotine en nadere regeling van voor roken bestemde kruidenproducten (Stb. 2017, 72) in werking zijn getreden, zijn geproduceerd of in het vrije verkeer zijn gebracht. Dat zijn de artikelen van de wet van 10 februari 2017 die specifiek zien op elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine en patronen zonder nicotine. Deze producten mogen op grond van het nieuwe vierde lid tot een jaar na de bedoelde inwerkingtredingsdatum in de handel worden gebracht. Feitelijk wordt daarmee voor deze producten een uitverkoopregeling gerealiseerd van een jaar. Deze termijn wordt redelijk geacht om reeds geproduceerde producten of producten die in het vrije verkeer zijn gebracht nog te kunnen verkopen. Met de termijn is aangesloten bij de termijn die is gehanteerd bij de implementatie van de tabaksproductenrichtlijn.

Het nieuwe vierde lid kan het vorige vierde lid overschrijven omdat die overgangsregeling is uitgewerkt, gelet op het feit dat die bepaling het mogelijk maakte dat producten die voor 20 mei 2016 geproduceerd of in het vrije verkeer zijn gebracht nog tot uiterlijk 20 november 2016 in de handel mogen worden gebracht als aan alle voorwaarden is voldaan.

Op grond van het nieuwe vijfde lid mogen tabaksproducten die zijn geproduceerd of in het vrije verkeer zijn gebracht voordat de wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit in verband met nadere verpakkingseisen aan verpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten ter voorkoming dat de verpakking van deze producten tot extra aandacht voor deze producten leidt, in werking is getreden nog gedurende een jaar na die datum in de handel worden gebracht. Deze termijn sluit aan bij de hierboven gehanteerde termijn en de uitverkooptermijn die gehanteerd is na de wetswijziging waarmee de tabaksproductenrichtlijn is geïmplementeerd en die tot aanpassing van de verpakking met afschrikwekkende afbeeldingen heeft geleid.

Het voorgaande vijfde lid kan met deze wijziging komen te vervallen omdat die overgangsmaatregel uitgewerkt is. Op grond van de vorige overgangsmaatregel moesten gegevens en bescheiden uiterlijk voor 15 juni 2017 worden verstrekt. Op het moment dat deze regeling in werking treedt is die datum verstreken.

Op grond van het nieuwe zevende lid van artikel 7.3 zullen geen kosten in rekening worden gebracht voor kennisgevingen die binnen zes maanden na inwerkingtreding van deze wijziging worden gedaan op grond van de artikelen 4,1, tweede lid, 4.5, vierde lid, 4.6, vierde lid en 4.8, derde lid voor nieuwe of gewijzigde producten. Deze producten zullen namelijk door deze wijziging aangepast dienen te worden. Het wordt daarom redelijk geacht voor de kennisgeving van deze aanpassing geen kosten in rekening te brengen. Hetzelfde geldt ook als een exemplaar aan het RIVM ter beoordeling wordt gezonden in de eerste zes maanden na inwerkingtreding van deze regels.

Artikel II

Met deze wijziging wordt de Regeling reclame in of aan tabaks- en elektronische sigarettenspecialzaken ingetrokken omdat de relevante bepalingen nu in paragraaf 6b van de Tabaks- en rookwarenregeling zijn opgenomen.

Artikel III

Dit artikel bevat de inwerkingtredingsbepaling. Voor de inwerkingtreding van de verschillende bepalingen wordt aangesloten bij de inwerkingtreding van de desbetreffende bepalingen uit de wet van 10 februari 2017 tot wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet en bij de inwerkingtreding van de desbetreffende bepalingen van de wijzigingen van het Tabaks- en rookwarenbesluit die corresponderen met de betrokken bepalingen uit deze regeling. Daarmee wordt bereikt dat voor de verschillende onderwerpen, de desbetreffende bepalingen in de wijzigingswet, het wijzigingsbesluit en de wijzigingsregeling tegelijkertijd in werking treden.

In het eerste onderdeel van dit artikel is de inwerkingtreding geregeld van de regels die zien op de elektronische sigaretten zonder nicotine, navulverpakkingen zonder nicotine en patronen zonder nicotine. De beoogde inwerkingtredingsdatum voor deze bepalingen is 1 januari 2018.

In het tweede onderdeel van dit artikel wordt de inwerkingtreding geregeld van de nadere verpakkingseisen ter voorkoming dat de verpakking tot extra aandacht leidt voor de verpakte producten. De beoogde inwerkingtredingsdatum voor deze regels is ook 1 januari 2018.

Met het derde onderdeel van dit artikel wordt de inwerkingtreding geregeld van de artikelen met betrekking tot aan het zicht onttrekken van tabaksproducten en aanverwante producten. De beoogde inwerkingtredingsdatum van deze artikelen is 1 januari 2020.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,